

OTSUSED

KOMISJONI DELEGEERITUD OTSUS (EL) 2016/309,

26. november 2015,

mis käsitleb Bermudal kindlustus- ja edasikindlustusandjate suhtes kehtiva järelevalvekorra samaväärsust Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis 2009/138/EÜ sätestatud korraga ja millega muudetakse komisjoni delegeeritud otsust (EL) 2015/2290

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. novembri 2009. aasta direktiivi 2009/138/EÜ kindlustus- ja edasikindlustustegevuse alustamise ja jätkamise kohta (Solventsus II), ⁽¹⁾ eriti selle artikli 172 lõiget 2, artikli 227 lõikeid 4 ja 5 ning artikli 260 lõiget 3,

ning arvestades järgmist:

- (1) Direktiiviga 2009/138/EÜ kehtestatakse liidu kindlustus- ja edasikindlustusandjate suhtes riskipõhine usaldatusnõuete täitmise kord. Direktiivi 2009/138/EÜ hakatakse liidu kindlustus- ja edasikindlustusandjate suhtes täielikult kohaldama 1. jaanuaril 2016.
- (2) Direktiivi 2009/138/EÜ artikli 311 kohaselt võib komisjon võtta vastu kõnealuse direktiiviga ette nähtud delegeeritud õigusakte ka enne selle kohaldamiskuupäeva.
- (3) Direktiivi 2009/138/EÜ artiklis 172 käsitletakse kolmanda riigi sellise solventsusrežiimi samaväärsust, mis kehtib niisuguste ettevõtjate edasikindlustustegevuse suhtes, kelle peakontor asub kõnealuses kolmandas riigis. Kui samaväärsus määratakse kindlaks, võib selliste edasikindlustusandjatega sõlmitud edasikindlustuslepinguid, kelle peakontor asub kõnealuses kolmandas riigis, käsitada samal viisil kui selliste edasikindlustusandjatega sõlmitud edasikindlustuslepinguid, kellele on antud tegevusluba kõnealuse direktiivi kohaselt.
- (4) Direktiivi 2009/138/EÜ artiklis 227 käsitletakse samaväärsust selliste kolmandate riikide kindlustusandjate puhul, kes kuuluvad liidus asuva peakontoriga kindlustusgruppidesse. Kui samaväärsus määratakse kindlaks, võimaldab see sellistel kindlustusgruppidel – eeldusel, et kindlustusgrupi aruannetes kasutatakse konsolideerimismetoodina mahaarvamise ja agregeerimise meetodit – võtta kindlustusgrupi solventsusnõude ja nõuetekohaste omavahendite arvutamisel arvesse kapitalinõudeid ja olemasolevat kapitali (omavahendid), mis on arvutatud ELi-välise jurisdiktsiooni õigusnormide ja mitte direktiivi 2009/138/EÜ alusel.
- (5) Direktiivi 2009/138/EÜ artiklis 260 käsitletakse selliste kindlustus- ja edasikindlustusandjate samaväärsust, kelle emattevõtja peakontor asub väljaspool liitu. Kooskõlas direktiivi 2009/138/EÜ artikli 261 lõikega 1 toetuvad liikmesriigid kindlaks määratud samaväärsuse korral samaväärsele kindlustusgruppide järelevalvele, mida teevad kolmanda riigi kindlustusgruppide järelevalveasutused.
- (6) Kolmanda riigi õiguskorda tuleb lugeda täielikult samaväärseks direktiivi 2009/138/EÜ kohase korraga, kui see vastab nõuetele, mis pakuvad kindlustusvõtjatele ja soodustatud isikutele võrreldaval tasemel kaitset.

⁽¹⁾ ELTL 335, 17.12.2009, lk 1.

- (7) 11. märtsil 2015 andis Euroopa Kindlustus- ja Tööandjapensionide Järelevalve (EIOPA) komisjonile kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1094/2010⁽¹⁾ artikli 33 lõikega 2 nõu seoses Bermuda kindlustus- ja edasikindlustusandjate ning gruppide suhtes kehtiva regulatiivse ja järelevalvesüsteemiga. Pärast seda, kui Bermuda muutis 2015. aasta juulis kindlustusseadust, ajakohastas EIOPA oma nõuannet 31. juulil 2015. EIOPA nõuande aluseks on Bermuda asjakohane õigusraamistik, sealhulgas 2015. aasta kindlustusseaduse muutmisseadus nr 2 (edaspidi „seadus“), mis võeti vastu 2015. aasta juulis ja mis jõustub 1. jaanuaril 2016; kindlustusvaldkonna käitumisjuhend, mille muudatused jõustusid 2015. aasta juulis, ja kindlustuses kohaldatavate usaldatavusnõuete täitmise muudatused, mille Bermuda rahalise järelevalve asutus (Bermuda Monetary Authority – BMA) võttis vastu ja mis jõustuvad 1. jaanuaril 2016. Komisjoni hinnang tugineb EIOPA antud teabele.
- (8) Võttes arvesse komisjoni delegeeritud määrust (EL) 2015/35,⁽²⁾ eriti selle artikleid 378, 379 ja 380, ning EIOPA nõuannet, tuleb samaväärsuse hindamisel direktiivi 2009/138/EÜ artikli 172 lõike 2, artikli 227 lõike 4 ja artikli 260 lõike 3 alusel kasutada mitut kriteeriumi.
- (9) Need kriteeriumid sisaldavad mõningaid nõudeid, mis sisalduvad delegeeritud määruse (EL) 2015/35 artiklitest 378, 379 ja 380 kahes või rohkemas. Need kehtivad üksikute kindlustus- või edasikindlustusandjate tasandil ning kindlustus- või edasikindlustusgruppide tasandil. Käesolevas õigusaktis on tõepoolest täpsustatud, kas kindlustusandjaid vaadeldakse üksiku ettevõtja või kindlustusgrupi tasandil, sest üksik ettevõtja võib, kuid ei pruugi kuuluda gruppi. Kriteeriumid hõlmavad pädevusi, solventsust, juhtimist, läbipaistvust, ametiasutuste koostööd, konfidentsiaalse teabe haldamist ja otsuste mõju finantsstabiilsusele.
- (10) Vahendite, pädevuste ja kohustuste kohta võib märkida, et kohaliku järelevalveasutuse BMA pädevusse kuulub tulemuslik järelevalve kindlustus- või edasikindlustustegevuse üle ning vajaduse korral karistuste määramine või täitemeetmete võtmine, näiteks ettevõtja tegevusloa tühistamine või juhatuse täielik või osaline asendamine. BMA-l on vajalikud rahalised vahendid ja personal, eksperditeadmised, suutlikkus ja volitused kõigi kindlustusvõtjate ja soodustatud isikute tulemuslikuks kaitsmiseks.
- (11) Solventsuse kohta võib märkida, et Bermuda solventsuskapitalinõue (Bermuda Capital Solvency Requirement – BSCR), millel põhineb kindlustus- või edasikindlustusandjate või gruppide finantsseisundi hindamine, tugineb kindlatele majanduslikele põhimõtetele ning solventsusnõuded põhinevad kõigi varade ja kohustiste majanduslikul hindamisel (Economic Balance Sheet). Nii on võrreldavus kindlustusandjate vahel tagatud. BSCRi kohaselt peab kindlustus- või edasikindlustusandjatel olema piisavalt rahalisi vahendeid; selles on sätestatud tehniliste eraldiste, investeringute, kapitalinõuete (sh kapitali miinimumtase) ja omavahendite kriteeriumid ning selle kohaselt peab BMA õigel ajal sekkuma, juhul kui kapitalinõudeid ei täideta või kindlustusvõtjate huvid on ohus. Kapitalinõuded on riskipõhised ja nende eesmärk on hõlmata kvantifitseeritavaid riske. Põhikapitalinõuet ehk suurema kapitali nõuet (Enhanced Capital Requirement) arvutatakse nii, et see hõlmaks jooksvast tegevusest tulenevat ootamatut kahjumit. Lisaks ei ole absoluutne miinimumkapitalinõue ehk minimaalne solventsusmarginaal (Minimum Solvency Margin) praegu riskipõhine, kuid BMA muudab seda ja kohaldab alates 1. jaanuarist 2017 kõigi elukindlustusandjate suhtes 25 % suurema kapitali nõude alammäära. BMA kehtestab need kohustuslikud kapitali- ja ülejääginõuded alates 2015. aasta lõpust kõigile kindlustusandjate kategooriatele, välja arvatud kaptiivkindlustusandjad ja eriotstarbelised kindlustusandjad. Mudelite osas võivad kindlustusandjad kasutada standardvalemit või sisemudelit.
- (12) Juhtimise kohta võib märkida, et Bermuda solventsusrežiimi kohaselt peab kindlustus- või edasikindlustusandjatel olema tulemuslik juhtimissüsteem, mis eeldab eelkõige, et neil on selge organisatsiooniline struktuur, sobivuse ja nõuetele vastavuse nõuded ettevõtjate tegelikele juhtidele ning tõhus protsess ettevõtja sees ja BMA-le teabe edastamiseks. Lisaks teeb BMA tõhusalt järelevalvet edasi antud funktsioonide ja tegevuse üle.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 1094/2010, 24. november 2010, millega asutatakse Euroopa Järelevalveasutus (Euroopa Kindlustus- ja Tööandjapensionide Järelevalve), muudetakse otsust nr 716/2009/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks komisjoni otsus 2009/79/EÜ (ELT L 331, 15.12.2010, lk 48).

⁽²⁾ Komisjoni delegeeritud määrus (EL) 2015/35, 10. oktoober 2014, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2009/138/EÜ kindlustus- ja edasikindlustustegevuse alustamise ja jätkamise kohta (Solventsus II) (ELT L 12, 17.1.2015, lk 1).

- (13) BSCR kohaselt peavad kindlustus- või edasikindlustusandjatel ja gruppidel olema riskijuhtimise, vastavuskontrolli, siseauditi ja akтуаari funktsioonid. BSCR kohaselt peab olema olema riskijuhtimissüsteem, mis on suuteline riske kindlaks tegema, mõõtma, jälgima, juhtima ja nende kohta aru andma, ning tulemuslik sisekontrollisüsteem.
- (14) Bermudas kehtiva režiimi kohaselt peavad kindlustus- või edasikindlustusandjate või gruppide tegevuspõhimõtete või juhtimise muudatused või neis olevate oluliste osaluste muudatused olema kooskõlas aruka ja usaldusväärse juhtimisega. BMA-d teavitatakse eelkõige kindlustus- või edasikindlustusandjate ja gruppide soetamistest ning äriplaani või olulise osaluse muudatustest ja BMA võib põhjendatud juhul rakendada asjakohaseid karistusi, näiteks soetamise ära keelata. Eelkõige laiendatakse seaduses aktsionäride kohustust teatada aktsiate võõrandamisest avaliku ja erasektori äriühingutes.
- (15) Läbipaistvuse kohta võib märkida, et kindlustus- või edasikindlustusandjad ja grupid on kohustatud esitama BMA-le igasuguse teabe, mis on vajalik järelevalve tegemiseks, ning avaldama vähemalt kord aastas oma solventsuse ja finantsseisundi aruande. Seda tüüpi kvalitatiivse ja kvantitatiivse teabe avalikustamine on kooskõlas direktiiviga 2009/138/EÜ. Kindlustusandjatele ja gruppidele kehtestatud aruande avaldamise nõue peegeldab suures osas direktiivi 2009/138/EÜ sätteid. Erandeid võib teha juhul, kui avaldamine paneks ettevõtja ebasoodsasse konkurentsiolekorda. Kuid isegi sellisel juhul nõutakse Bermuda regulatsiooni kohaselt olulise teabe avalikustamist solventsuse ja finantsseisundi kohta.
- (16) Ametisladuse hoidmise ning koostöö ja teabevahetuse kohta võib märkida, et Bermudas kasutatava režiimi raames kehtivad kõigi BMAs töötavate või töötanud inimeste, sealhulgas audiitorite ja BMA nimel tegutsevate ekspertide suhtes ametisladuse hoidmise kohustused. Nendes kohustustes on ka sätestatud, ilma et see piiraks kriminaalõiguse valdkonda kuuluvate juhtumite menetlemist, et konfidentsiaalset teavet ei tohi avalikustada, välja arvatud kokkuvõtlikult või üldistatult. BMA kasutab muudelt järelevalveasutustelt saadud konfidentsiaalset teavet ainult oma ülesannete täitmiseks ja seadusega ette nähtud otstarbel. Bermudas kehtiva režiimi kohaselt võib kindlustus- või edasikindlustusandja pankroti väljakuulutamise või sundlõpetamise korral avaldada konfidentsiaalset teavet juhul, kui see ei puuduta kõnealuse ettevõtja päästmise katsetesse kaasatud kolmandaid isikuid. BMA võib muult järelevalveasutustelt saadud konfidentsiaalset teavet jagada asutuste, organite ja isikutega, kelle suhtes kehtivad Bermudas ametisladuse hoidmise kohustused, ainult pärast seda, kui asjaomane järelevalveasutus on andnud selleks sõnaselge nõusoleku. Selleks et koordineerida rahvusvahelist koostööd, on ta sõlminud Rahvusvahelise Kindlustusjärelvalve Assotsiatsiooni ja liidu kõigi liikmesriikidega vastastikuse mõistmise memorandumid, milles käsitletakse eelkõige konfidentsiaalse teabe vahetamist.
- (17) BMA otsuste mõju kohta võib märkida, et BMA ja Bermuda muud asutused, kellel on volitus tagada finantsturgude nõuetekohane toimimine, oskavad hinnata seda, kuidas otsused mõjutavad finantsüsteemi stabiilsust üldiselt, eelkõige hädaolukordades, ning võtta arvesse nende võimalikku protsüklilist mõju finantsturgudel toimivate erandlike muutuste korral. Bermudas kehtiva režiimi kohaselt kohtuvad eespool nimetatud asutused regulaarselt, et vahetada teavet finantsstabiilsust ohustavate riskide kohta ja koordineerida tegevust. Sama toimub ka rahvusvahelisel tasandil, kus Bermuda asutused vahetavad finantsstabiilsuse teemade kohta teavet näiteks liidu liikmesriikide järelevalvekolleegiumide ja EIOPAga.
- (18) Delegeeritud määruse (EL) 2015/35 artiklites 378 ja 380 on sätestatud ka erikriteeriumid edasikindlustustegevuse ja kindlustusgruppide järelevalve samaväärsuse kohta.
- (19) Delegeeritud määruse (EL) 2015/35 artikli 378 kohaste, edasikindlustustegevust käsitlevate erikriteeriumide osas võib märkida, et edasikindlustustegevuse alustamiseks on vaja eelnevalt saada BMA-lt tegevusluba.
- (20) Delegeeritud määruse (EL) 2015/35 artikli 380 kohaste, kindlustusgruppide järelevalvet käsitlevate erikriteeriumide osas võib märkida, et BMA-l on pädevus otsustada, millised ettevõtjad kuuluvad gruppide tasandi järelevalve alla, ning teha kindlustusgruppi kuuluvate kindlustus- või edasikindlustusandjate üle järelevalvet. BMA teeb järelevalvet kõigi selliste kindlustus- või edasikindlustusandjate üle, kelle üle on direktiivi 2009/138/EÜ artikli 212 lõike 1 punktis a määratletud osalust omaval ettevõtjal valitsev või märkimisväärne mõju.
- (21) BMA on suuteline hindama kindlustusgruppi kuuluvate kindlustus- või edasikindlustusandjate riskiprofiili, finantsseisundit ja solventsust ning grupi äristrateegiat.

- (22) Aruandlus- ja raamatupidamiseeskirjad võimaldavad jälgida grupisiseseid tehinguid ja riskikontsentratsiooni, mille kohta kindlustus- või edasikindlustusgrupid peavad vähemalt kord aastas aru andma.
- (23) BMA piirab kindlustus- või edasikindlustusandja omavahendite kasutamist, kui neid ei saa tegelikult kasutada selle osalust omava ettevõtja kapitalinõude katmiseks, kelle puhul on kindlustusgrupi solventsus arvatud. Kindlustusgrupi solventsuse arvutamisel saadakse tulemused, mis on direktiivi 2009/138/EÜ artiklite 230 ja 233 meetoditega saadud tulemustega vähemalt võrdväärsed, ilma et omavahendeid võetaks kaks korda arvesse, ja pärast vastastikuse rahastamise kaudu grupisese kapitali loomise välistamist.
- (24) Kuna Bermudas kindlustus- või edasikindlustusandjate ja gruppide suhtes kehtiv regulatiivne ja järelevalvekord täidab kõik delegeeritud määruse (EL) 2015/35 artiklites 378, 379 ja 380 sätestatud kriteeriumid, tuleks see lugeda vastavaks direktiivi 2009/138/EÜ artikli 172 lõike 2, artikli 227 lõike 4 ja artikli 260 lõike 3 kohastele täieliku samaväärsuse kriteeriumidele, välja arvatud kaptiivkindlustusandjaid ja eriotstarbelisi kindlustusandjaid käsitlevad normid, mille suhtes kohaldatakse eri regulatiivset korda.
- (25) Direktiivi 2009/138/EÜ kohaldatakse alates 1. jaanuarist 2016. Käesoleva otsusega peaks Bermudas kehtiva solventsusrežiimi ja usaldatavusnõuete täitmise korra määrama kindlaks kui samaväärsuse seega samuti alates sellest kuupäevast.
- (26) Komisjoni 5. juuni 2015. aasta delegeeritud otsusega (EL) 2015/2290 ⁽¹⁾ anti Austraalias, Bermudas, Brasiilias, Kanadas, Mehhikos ja Ameerika Ühendriikides kehtivatele solventsusrežiimidele ajutine samaväärsus. Õiguskindluse huvides ja arvestades, et Bermudas kindlustus- või edasikindlustusandjate ja gruppide suhtes kehtiv solventsusrežiim, välja arvatud kaptiivkindlustusandjaid ja eriotstarbelisi kindlustusandjaid käsitlevad normid, vastab täieliku samaväärsuse kriteeriumidele, on vaja kõnealust otsust muuta,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Bermudas kehtiv solventsusrežiim, mida kohaldatakse selliste edasikindlustusandjate tegevuse suhtes, kelle peakontor asub Bermudas, loetakse samaväärseks direktiivi 2009/138/EÜ I jaotises sätestatud režiimiga, välja arvatud kaptiivkindlustusandjaid ja eriotstarbelisi kindlustusandjaid käsitlevad normid.

Artikkel 2

Bermudas kehtiv järelevalvekord, mida kohaldatakse selliste edasikindlustusandjate tegevuse suhtes, kelle peakontor asub Bermudas, loetakse samaväärseks direktiivi 2009/138/EÜ I jaotise VI peatükis sätestatud korraga, välja arvatud kaptiivkindlustusandjaid ja eriotstarbelisi kindlustusandjaid käsitlevad normid.

Artikkel 3

Bermudas kehtiv usaldatavusnõuete täitmise kord, mida kohaldatakse kindlustusgruppi kuuluvate kindlustus- või edasikindlustusandjate järelevalve suhtes, loetakse samaväärseks direktiivi 2009/138/EÜ III jaotises sätestatud korraga, välja arvatud kaptiivkindlustusandjaid ja eriotstarbelisi kindlustusandjaid käsitlevad normid.

⁽¹⁾ Komisjoni delegeeritud otsus (EL) 2015/2290, 5. juuni 2015, Austraalias, Bermudas, Brasiilias, Kanadas, Mehhikos ja Ameerika Ühendriikides kehtivate solventsusrežiimide ajutise samaväärsuse kohta, mida kohaldatakse nendes riikides asuva peakontoriga kindlustus- ja edasikindlustusandjate suhtes (EL L 323, 9.12.2015, lk 22).

Artikkel 4

Delegeeritud otsust (EL) 2015/2290, 5. juuni 2015, Austraalias, Bermudal, Brasiilias, Kanadas, Mehhikos ja Ameerika Ühendriikides kehtivate solventsusrežiimide ajutise samaväärsuse kohta, mida kohaldatakse nendes riikides asuva peakontoriga kindlustus- ja edasikindlustusandjate suhtes, muudetakse järgmiselt:

1) pealkiri asendatakse järgmisega:

„Komisjoni delegeeritud otsus (EL) 2015/2290, 5. juuni 2015, Austraalias, Brasiilias, Kanadas, Mehhikos ja Ameerika Ühendriikides kehtivate solventsusrežiimide ajutise samaväärsuse kohta, mida kohaldatakse nendes riikides asuva peakontoriga kindlustus- ja edasikindlustusandjate suhtes.”

2) Artikkel 1 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 1

Austraalias, Brasiilias, Kanadas, Mehhikos ja Ameerika Ühendriikides kehtivad solventsusrežiimid, mida kohaldatakse selliste kindlustus- ja edasikindlustusandjate suhtes, kelle peakontorid asuvad nimetatud riikides, loetakse ajutiselt samaväärseks direktiivi 2009/138/EÜ I jaotise VI peatükis sätestatud režiimiga.”

Artikkel 5

Käesolev otsus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Seda kohaldatakse alates 1. jaanuarist 2016.

Brüssel, 26. november 2015

Komisjoni nimel
president
Jean-Claude JUNCKER